

2026/01 SAYILI GENEL EMİR

Sayı: 2026/01

10.02/2026

Konu: Ardahan İli Meralarının Kullanımına Dair Valilik Genel Emrine Esas Komisyon Kararı

İÇİNDEKİLER

1.BÖLÜM	2
MADDE 1: AMAC	2
MADDE 2: KAPSAM	2
MADDE 3: TANIMLAR	2
MADDE 4: DAYANAKLAR	3
2. BÖLÜM	4
MADDE 5: (GENEL HÜKÜMLER)	4
3.BÖLÜM	7
MADDE 6: MERA VE YAYLALARIN KULLANIMI	7
4.BÖLÜM	8
MADDE 7: SÜRÜ YÖNETİMİ	8
5.BÖLÜM	9
MADDE 8: İHTİYAC FAZLASI MERALARIN KİRALANMASI	9
MADDE 9: KİRALAMALARDAN YARARLANMA ŞARTLARI, BAŞVURU EVRAKLARI VE İHALE TAKVİMİ	10
MADDE 10: İHALE BAŞVURU EVRAKLARI	10
MADDE 11: İHALE BAŞVURUSUNDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	11
MADDE 12: SÖZLEŞME FESHİ	11
SÖZLEŞMENİN FESHİNİ GEREKTİREN HUSUSLAR	11
FESİH DURUMLARINDA KONTROL YETKİSİ, CEZAI YAPTIRIMLAR VE TAHLİYE İŞLEMİ	12
MADDE 13: İHALE SUÇLARI	12
6.BÖLÜM	13
MADDE 14: ÖZEL MÜLKİYETE HAİZ TASINMAZLARIN KİRALANMASI	13
7.BÖLÜM	14
MADDE 15: HAYVAN SEVK İŞLEMLERİ VE HAYVAN HASTALIKLARININ YAYILMASININ ÖNLENMESİ	14
MADDE 16: HAYVAN HASTALIKLARININ YAYILMASININ ÖNLENMESİ	16
8.BÖLÜM	16
MADDE 17: MERALARIN KORUNMASI	16
9.BÖLÜM	17
MADDE 18: CEZA VE İDARİ YAPTIRIMLAR VE UYGULAMALAR	17
10.BÖLÜM	19
MADDE 19: GEZGİNCİ ARICILIKLA İLGİLİ UYULMASI GEREKEN ESASLAR	19
11.BÖLÜM	22
MADDE 20: TARIMSAL DESTEKLEMELER KAPSAMINDA UYULMASI GEREKEN ESASLAR	22
12.BÖLÜM	22
MADDE 21: ASKERİ YASAK BÖLGELER İÇİN UYULMASI GEREKEN ESASLAR	22
13.BÖLÜM	23
SONUC:	23

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar, Dayanaklar

Amaç

Madde 1- Mera ve yaylaların uzun süreli ve daha verimli kullanılarak sürdürülebilirliğinin sağlanması, Ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesi için İlimiz kadastrosunda bulunan meralardan maksimum faydanın elde edilmesi, sosyal adalet ilkelerinin sağlanması, İlimiz genelinde uygulanacak tüm mera ve yaylacılık faaliyetlerinde güvenlik zafiyetine yol açmayacak tedbirlerin alınması, hayvancılık faaliyeti yürüten göçerlerin hayvan sevkleri sırasında hayvan hastalıklarının yayılmasının önüne geçilmesi, çiftçi malları ve kamu mallarında oluşabilecek zararların önlenmesi, mera sınır anlaşmazlıklarının önlenmesi ve sürü yönetiminin sağlanması, meraların korunması için sorumlu kişi ve kurumların belirlenmesi ve tüm bu faaliyetler sırasında yaşanacak uygunsuzluklara yönelik yaptırım ve uygulamaların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Kapsam

Madde 2- İlimiz genelindeki tüm mera, yaylak ve kışlak alanları ile bu alanların İlimizde ikamet eden ve göçer hayvancılık faaliyeti yürüten kişilerin istifadesine sunulması ile ilgili tüm iş ve işlemleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3-Bu emirde geçen;

Komisyon: Mera komisyonunu.

Mera vasıf ve Kapasitesi: Meraların verimliliklerine göre sınıflandırılması.

Teknik Ekip: Mera Komisyonuna bağlı olarak görev yapacak ekipler.

Çayır, Yaylak, Otlakıye, Kışlak: Mera ile aynı niteliklere sahip yerler.

Tahdit: Çayır, mera, yaylak ve kışlak arazisi olduğuna karar verilen yerlerin kapasitesinin hesaplanması ve sınırlarının usulüne uygun olarak 1/5000 ölçekli harita üzerinde belirtilmesi.

Kiracı: Mevsimlik kiralama yapan il içi ve il dışı üretici.

Yerli Üretici: Ardahan İl sınırları içinde en az son altı aydır aktif işletmesi olan üretici.

İl Dışı Üretici: Ardahan İl sınırları içinde ikamet etmeyen ve işletmesi olmayan üretici.

Otlatma Planı: Mera, yaylak, kışlak ile umuma ait çayır ve otlakların düzenli bir şekilde otlatılması ile ilgili olarak otlatma mevsimini, otlatma kapasitesini, otlatma sistemini, otlatılacak hayvan cins ve miktarını, otlatmaya başlama ve son verme tarihleri gibi ayrıntıları belirleyen uygulama planını kapsar.

Çiftçi Ailesi: Çiftçilik işlerini sürekli ve doğrudan doğruya yapan aile.

Aile: Mera yönetmeliğinin uygulanmasında karı-koca ve varsa reşit olmayan çocuklar ile reşit olup evli olmayan ve aile reisi ile birlikte oturan çocukları kapsar.

Göçer Hayvan: Belirli bir otlatma alanına sahip olmayan, yılın her mevsiminde aile bireyleri ve hayvanları ile birlikte başka yerlere geçici olarak konaklayarak hayvancılık yapan kişilere ait deve, sığır, manda, koyun ve keçiler ile tek tırnaklı hayvanlardır.

Yararlanma Ücreti: Meralarda otlatma hakkından fazla hayvan otlatılması veya otlatma hakkı bulunmayan meralarda kaçak hayvan otlatılması durumunda ödenmesi gereken ücrettir.

Göçer Hayvan Sevk Kontrol Noktası: İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından belirlenen ve veteriner sağlık raporu kontrolü, yeni doğan hayvanların tanımlanması, aşılınması ve muayene işlemlerin yapıldığı yerlerdir.

Dayanaklar

Madde 4

- 1) 4342 sayılı Mera Kanunu
- 2) 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun
- 3) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
- 4) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 5) 442 sayılı Köy Kanunu
- 6) 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun
- 7) 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu
- 8) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu
- 9) 2872 sayılı Çevre Kanunu
- 10) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu
- 11) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- 12) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 13) 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu
- 14) 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu
- 15) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu
- 16) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu
- 17) 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler Ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu
- 18) 6831 sayılı Orman Kanunu
- 19) 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun
- 20) 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu
- 21) 18.07.1997 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 23053 sayılı Karayolları Trafik Yönetmeliği
- 22) 17.12.2011 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 28145 sayılı Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik
- 23) 31.07.1998 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 23419 sayılı Mera Yönetmeliği
- 24) 30.10.2011 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan 28128 sayılı Arıcılık Yönetmeliği
- 25) 2007 sayılı Mera, Yaylak ve Kışlaklarda Otlatma Yönetimi Uygulama Esasları
- 26) 2014/1 sayılı Mera Yaylak Ve Kışlakların Kiralanması Teknik Talimatı
- 27) 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu
- 28) 2026/6 sayılı İl Mera Komisyon Kararı
- 29) 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 30) Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Madde 5-Mera Kanunu hükümleri ve Mera Yönetmeliğindeki düzenleme ile ihtiyaç fazlası mera, yaylak, otlakların ve kışlakların her türlü kiralama iş ve işlemleri İl Mera Komisyonları tarafından yürütülecektir. Bu kapsamda İlimiz Mera Komisyonu Valilik Onayı ile kurulmuş olup bu komisyonun üyeleri her yılın başında güncellenerek çalışmalarına devam etmektedir. Buna göre;

- 1) 4342 sayılı Mera Kanunu ve Mera Yönetmeliğine göre mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda her türlü kiralama işlemleri İl Mera Komisyonu tarafından yürütülmektedir. Köy Muhtarları ve Belediye Başkanları; mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından (gerekli durumlarda bekçi tutularak tedbirlerin alınması ve mera sınırlarının işaretlenmesi vb.) sorumludur. **(4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19. maddesi)**
- 2) Kadastro tespit çalışmasında tespitleri mera, yaylak, otlak ve kışlak olarak tespit edilen ancak davalı olan taşınmazların tasarrufu ve her türlü kiralama işlemleri İl Mera Komisyonunca yürütülecektir.
- 3) Kiraya verilen yerler Tarım ve Orman Bakanlığı İl/İlçe Müdürlüğü, İl/İlçe Jandarma görevlileri ve ilgili Köy/Mahalle Muhtarlığından oluşan ekiplerce kontrol edilecektir. Tarım ve Orman Bakanlığı İl/İlçe Müdürlükleri ilgili mevzuat ve Valilik Genel Emirlerinin takip ve uygulamasından sorumlu olacaklardır.
- 4) 2026 yılında Mera, yaylak, kışlak ve umuma ait çayırara otlatma kapasitesinin üstünde hayvan sokulması, otlatma hakkı olmayan yerde hayvan otlatılması ve Mera Kiralama Sözleşmesi'ne istinaden fazla otlatma yapılması halinde İl/İlçe Tarım ve Orman müdürlüklerine yapılacak ihbarların yazılı veya sözlü olarak yapılması halinde 4342 sayılı mera kanunu gereğince gerekli iş ve işlemler yapılacaktır.
- 5) Yazılı veya sözlü bir şekilde gelen ihbarlara istinaden; Tarım ve Orman Bakanlığı İl/İlçe Müdürlüğü personeli, İl/İlçe Jandarma görevlileri ve ilgili Köy/Mahalle Muhtar veya Azası teknik personellerin gerekli gördüğü durumlarda davet edilmeleri halinde olay yerine iştirak edecektir.
- 6) İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personellerinin hazır bulunmadığı durumlarda çoban, yaylacı vb. sürü sahiplerinin fazla sayıda hayvan otlatan veya otlatma hakkı olmayan yerde hayvan otlatımı yapıldığı tespit edildiğinde, kolluk kuvvetlerinin de desteğiyle (güvenlik önlemleri maksadıyla) birlikte ilgili Köy Muhtarı veya azalarından biri ya da birkaçı ile birlikte gerekli tespit ve kontrolleri yaparak bu emre aykırı fiillerin tespitinde gerekli idari yaptırım işlemleri için sürüyü temsil edecek oranda kulak küpe numaraları alınıp gerekli fotoğraflar çekilerek ve imkân dâhilinde koordinatlar alınıp tutanağa bağlanarak hayvanların hayvan sahiplerine veya sürü çobanına teslim edilerek mera alanından motorlu araç temin edebilmek ve gerekli hazırlıkları yaparak fazla sayıda olan hayvanlarını veya otlatma hakkı olmayan yerde olan hayvanlarını işletmelerine götürmek için 24 saatlik süre verilecektir. Kendilerine tanınan süre içerisinde alanın terkedilmemesi veya Ardahan İli İdari sınırları içerisinde farklı bir mera alanında tespit edilmeleri durumunda ise tutulan tutanaklar, çekilen fotoğraflar, tespit edilen hayvanların kulak küpe numaraları ve varsa diğer bilgi belgeleri İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne teslim edecektir. Tutulan tutanaklar ve ilgili evraklar İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Personelleri tarafından incelenerek herhangi bir eksiklik olmaması durumunda Mera Kanunu'nun 19., 26. ve 27. Maddeleri ve 2026/01 Valilik Genel Emrinin 9. Bölüm 18. Madde 8. fıkrası gereği belirlenen tutarlar esas alınarak işlem yapılacaktır.

- 7) İl Mera Komisyonu tarafından İl genelinde yürütülen tüm köy ve mahallelerinde Mera Tespit ve Tahdit çalışmaları tamamlanmış olup Tahsis çalışmalarına ise 2026 yılı içerisinde devam edilmesi planlanmaktadır.
- 8) Mera, yaylak ve kışlakların kiralınmalarına yönelik ihaleler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre gerçekleştirilir.
- 9) Mera ve yaylaların uzun süreli ve daha verimli kullanımını sağlamak amacıyla, Mera Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda tahsisi yapılmış Köy/Mahallelerde otlatma hakkına uyulması, henüz tahsisi yapılmamış yerlerde ise otlatma hakkının üzerinde hayvan otlatılması yasaktır.
- 10) İkamet ettiği köy veya mahallede otlatma kapasitesinin üzerinde hayvan otlatmak isteyen üreticiler 2026/01 Valilik Genel Emri kapsamında İl Mera Komisyonu tarafından kiralamaya açılan ihtiyaç fazlası meralarda kiralama yapmak sureti ile ihtiyaçlarını karşılama yoluna gideceklerdir. Aksi halde bulunduğu yerleşim birimindeki mera/yayla alanlarında hane başına düşen otlatma hakkı oranında hayvan otlatılabileceklerdir.
- 11) 2026 Yılı Otlatma Mevsiminde İlimiz meralarının, öncelikle İl içinde ihtiyacı bulunan büyükbaş sürü sahiplerine kiralınacaktır. Bu sebeple yapılacak ilk ihalede en az son 6 aydır ilimizde ikamet eden katılımcıların ihaleye katılmalarına müsaade edilecek, kiralınması düşünülen mera, yaylak ve kışlak alanlarından kiralınmayan alanların olması durumunda komisyonun uygun görmesi halinde ikinci ihaleye çıkılacaktır. **(4342 Sayılı Mera Kanunu'nun 22.Maddesi)**
- 12) İl Mera Komisyonu tarafından belirlenen ihtiyaç fazlası meraların kiralınması kapsamında; İl içi yetiştirici olarak müracaat eden ancak il dışından vekâlet verilerek hayvan getirenler, il dışı yetiştirici olarak kabul edilip il dışı yetiştiriciler ile aynı kategoride değerlendirilecektir.
- 13) Vatandaşlarımız yayladan dönüşlerinde artan yaşam malzemelerini, yaylada bırakmayacak şekilde tedbir alınmasının sağlanması için Muhtarlar tarafından gerekli duyurular yapılacaktır. Temel kamu hizmetlerinin temini, çevre temizliği ve toplum sağlığı hususlarında valiliklerin koordinasyonunda, yerel yönetimler dâhil olmak üzere gerekli tedbirler alınacaktır. Bu duruma aykırı davranışta bulunanlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerince işlem yapılacaktır.
- 14) Mera ve Köy bütünlüğü olmayan yerlerdeki sürü sahipleri işletmelerinin kayıtlı oldukları Köy/Mahalle idari sınırlarından kiralanan alana kadar sürülerini motorlu araçlarla getirecek ve İl Mera Komisyonu tarafından kiralanan alanı kiralayan sürü sahipleri de kiraladıkları Köy/Mahalle idari sınırlarına kadar sürülerini motorlu araçlarla getirecek olup, terörle mücadele ana operasyon bölgelerinden geçmelerine müsaade edilmemesi ve karayollarında trafik güvenliğini tehlikeye düşürecek durumlardan kaçınılacaktır. Bu duruma aykırı hareket edenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerince işlem yapılacaktır.
- 15) Çevre illerden ilimiz idari sınırlarını geçiş amacı ile kullanacak sürü sahipleri ve Ardahan İli genelindeki üreticiler sürülerini motorlu araçlarla taşıyacaklardır. Bu hususlara riayet etmeyenlerin sürüleri Ardahan İli kullanımında olan herhangi bir mera alanında tespit edilmeleri durumunda İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personelleri, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personellerinin hazır bulunmadığı durumlarda çoban, yaylacı vb. sürü sahiplerini tespit eden Köy/Mahalle Muhtarı ve azalarından biri ya da birkaçı ile birlikte Kolluk Kuvvetleri gerekli tespit ve kontrolleri yaparak bu emre aykırı fillerle ilgili tutanaklar, çekilen fotoğraflar, tespit edilen hayvanların kulak küpe numaraları ve varsa diğer bilgi belgeleri İl/İlçe Tarım Müdürlüğü personellerine teslim edeceklerdir. Bu hususa riayet etmeyenler hakkında Mera Kanunu'nun 19., 26. ve 27. Maddeleri gereği işlem yapılacaktır. Ayrıca hayvanları nakletme hususlarına riayet etmeyerek ekili-dikili alanlar, tarımda kullanılan alanlar, su arkları, set ve bentler, hendek, duvar, tarla ve bahçe yolları gibi yerler korunacak "özel mülkiyete haiz çiftçi mallarına yapacakları" tecavüz ve verecekleri zararlar

Çiftçi Mallarını Koruma Heyetleri tarafından zarar verenlerden ve ilgililerden koruma ücret tarifelerine göre tahsil edilecektir.

- 16) İlimiz büyükbaş hayvan varlığı 326.087'lere küçükbaş hayvan varlığı 145.056'lara ulaştığının bilinmesiyle birlikte Ardahan geneli toplam mera alanı 206.753 hektar alandır. İlimiz genelindeki hayvan sayısı (Büyükbaş-Küçükbaş) ihtiyacına göre hesaplanan mera alanı yaklaşık 168.000 hektar alandır. İlimiz meralarının coğrafi konumu nedeniyle 1. Sınıf mera olması ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için ideal koşulları sağlaması, küçükbaş hayvanların ağız yapısı itibariyle otu dipten koparması nedeniyle küçükbaş hayvanların otladığı merada büyükbaş hayvanların yeterince beslenememesi büyükbaş hayvan varlığımızın meraya bağımlı olması gibi sebeplerin de göz önünde bulundurularak alınacak ikinci bir karara kadar ilimiz meralarındaki aşırı baskıyı azaltmak ve meralarımızın sürdürülebilirliğini sağlayarak meralardan yararlanan yerel üreticilerimizin birim alandan daha fazla verim sağlaması, hayvan başına düşen et ve süt verimin artırılarak ilimiz hayvancılarının kalkınması, büyükbaş hayvan varlığının geliştirilmesi ve ilimizin batı illerine damızlık materyali temin bölgesi olması, il dışından gelebilecek hayvan hastalıklarının önüne geçilmesi ve meralarda bulunan çiçekli bitkilerden, bal üreticilerimizin maksimum ölçüde faydalanarak, ilimiz bal üretim rakamlarının en üst seviyelere çıkarılması amacıyla ihtiyaç fazlası mera alanlarımızın 2026 yılı otlatma sezonunda mevsimsel kiralama işlemleri ilimizde ikamet eden büyükbaş hayvan yetiştiricileri için yapılacaktır. İlimiz hayvancılarının mera ve otlakıye ihtiyaçları karşılanması akabinde ve yapılacak olan genel değerlendirme sonrası uygun görülmesi halinde genel katılımlı bir ihale daha düzenlenecektir.
- 17) Otlatma bedellerinin % 75'i köy sandığına veya belediyede açılacak hesaba gelir olarak kaydedilir. Kalan kısmı ise otlatma izni verildiğini belirten sözleşmenin yapılması sırasında mera gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilir.(30.09.2021 tarihli ve 31614 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Mera Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Madde 1 - 31/7/1998 tarihli ve 23419 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Mera Yönetmeliğinin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin birinci cümlesinde yer alan "%25'i" ibaresi "%75'i" olarak ve aynı bendin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Otlatma bedelinden köy sandığına veya belediyede açılacak hesaba gelir olarak kaydedilen tutarlar ilgili köy veya belediyelerde İl Mera Komisyonunca uygun görülen mera ıslah ve geliştirme işleri haricinde kullanılamaz.") Otlatma bedelinden köy sandığına veya belediyede açılacak hesaba gelir olarak kaydedilen tutarlar mera ıslah ve geliştirme işleri haricinde kullanılamaz. Kullanımı halinde idari yönden köy muhtarlarına soruşturma açılacak olup Otlatma bedelinden köy sandığına veya belediyede açılacak hesaba gelir olarak kaydedilen tutarların Kullanım izni mülki idare amiri tarafından kullanılacak ve kontrol edilecektir
- 18) Tabii afetler (yangın, deprem, su basması vs.), ülkede genel veya tesisin bulunduğu yerde kısmi seferberlik ilanı, genel veya kısmi grev, lokavt gibi hak kullanımından doğan imkânsızlıkların meydana gelmesi, bulaşıcı hastalık, salgın gibi olayların çıkması ve benzeri haller gibi mücbir sebepler ile sözleşmenin düzenlenmesinden sonra ortaya çıkan ve kamudan kaynaklanan hakkın kullanımını engelleyen sebepler hariç olmak üzere, kiracı sözleşmenin devamı süresince, sözleşmenin niteliğinin değiştirilmesi, kira bedelinin indirilmesi, kiralanan alanın yüz ölçümünün değiştirilmesi vb. taleplerde bulunamaz.
- 19) İdarenin haberi ve izni olmadan kiracı, sözleşmeden doğan haklarını devredemez ve ortak alamaz.
- 20) Kiracı sözleşmenin imzalandığı tarihten meranın idareye fiilen teslim edileceği güne kadar verdiği her türlü zarar ve ziyandan (kaza dahi olsa) idari, mali ve hukuki açıdan sorumludur.
- 21) Otlatma Mevsimi; İlimizde köy yakınlarındaki mera ve umuma ait otlakıyelerde (köy merkezi ve köy merkezinden daha düşük rakımlı meralar) 01 Mayıs 2026 tarihinde başlayıp 15 Ekim 2026 tarihinde sona erecek (Posof İlçesi 15 Nisan 2026- 30 Ekim 2026) köy uzağındaki mera

ve yaylaklarda (köy merkezine göre daha yüksek rakımda bulunan meralar) ise otlatma mevsimi 01 Haziran 2026 tarihinde başlayıp 15 Eylül 2026 (Posof İlçesi 01 Haziran 2026- 30 Eylül 2026) tarihinde sona erecektir.

- 22) Otlatma Planı; İlimizde 2026 yılı içerisinde İl otlatma planı aşağıda belirlenen şekliyle uygulanacaktır. Köy/Mahalle ve Belediye sınırları içinde bulunan İl genelindeki Köy/Mahallelerin kullanımında olan meralar dâhil olmak üzere Köy/Mahalle Muhtarları ve ihtiyar meclisinin çalışmalarıyla hazırlanacak olan otlatma planlarında; yaklaşık olarak eşit büyüklükte üç parsel ayrılarak, eşit sürelerde, üç dönem halinde otlatma yapılacaktır. İlk otlatma dönemi **01 Mayıs-25 Haziran**, orta otlatma dönemi **26 Haziran-20 Ağustos**, son otlatma dönemi ise **21 Ağustos- 15 Ekim**'dir.
- 23) İl İçi yetiştiriciler, kendilerine tahsis edilen alanlarda Komisyonca belirlenen otlatma planına uymakla yükümlüdürler.
- 24) Kiracı, kira dönemi boyunca yapılacak faaliyetleri dolayısıyla, 213 sayılı Vergi Usulü Kanununda öngörülen belge düzenine uymak zorundadır.
- 25) Mahalli idareler, sosyal sigortalar, vergi daireleri, meslek odaları ve benzer kuruluşlara ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim ve eğitime katkı payı ile benzeri yükümlülüklerden dolayı idare hiçbir zaman sorumlu tutulmayacak, bu yükümlülükler kiracı tarafından karşılanacaktır.
- 26) Buzağılar 3-6 ay yaş aralığında, kuzular ise 3-4 ay yaş aralığında yeşil ot yemeye başlayabilirler. Ancak bu durum barınak koşullarına, bölgenin coğrafi ve topografik yapısına, iklim koşullarına bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Bu sebeple Ardahan İlinin iklim özellikleri ve coğrafi koşulları göz önüne alındığında; kuzuların ortalama 3 aylık yaştan itibaren, buzağılarının ise ortalama 4 aylık yaştan itibaren meradan faydalanabileceği yönünde değerlendirilip idari yaptırım uygulanacaktır.
- 27) Hayvan sevk ve varış işlemleriyle ilgili olarak; 2025 yılı ve önceki yıllarda Ardahan ilindeki mevcut işletmesine il dışından fazla sayıda hayvan getirilmesi ve otlatma hakkı bulunmayan yerde hayvan otlatılması sebebiyle Ardahan İl Mera Komisyonu tarafından idari para cezası uygulanan ve bu durumu istismar ederek son 5 (beş) yılda hakkında birden fazla işlem uygulanan şahısların, 5442 Sayılı İl İdare Kanunu'nun 11. Maddesi (C) Fıkrasının "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu sağlığının sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır.*" hükmü gereği toplumsal refahın ve kamu düzeninin bozulmasına sebebiyet verilmemesi açısından hayvan sevk ve varışına izin verilmeyecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mera ve Yaylaların Kullanımı

Madde 6

- 1) Mera ve yaylaların uzun süreli ve daha verimli kullanımını sağlamak amacıyla, Mera Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda tahsis yapılmış yerlerde otlatma hakkına uyulması, henüz tahsisi yapılmamış yerlerde ise kapasitesinin üzerinde hayvan otlatılması yasaktır. İkamet ettiği köy veya mahallede otlatma kapasitesinin üzerinde hayvan otlatmak isteyen üreticiler 2026/01 sayılı Valilik Genel Emri kapsamında kiralamaya açılan meralarda kiralama yapmak suretiyle ihtiyacın karşılanması yoluna gidilecektir. Aksi halde otlatma hakkı olsa dahi otlatma kapasitesi üzerinde hayvanı otlatanlar hakkında tahsiste belirlenen kapasitenin üzerinde hayvan otlatıldığı gerekçesiyle 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19. 26. ve 27. Maddesi kapsamında cezai müeyyide uygulanacaktır. Ancak köyde oturduğu halde kendilerine verilen otlatma hakkı kadar hayvanı bulunmayanlardan artan mera alanlarını, köyde ikamet eden ve hayvan sayısı fazla olan köy sakinlerine eşit oranda "fazla otlatma

- hakki” Köy/Mahallelerde Köy/Mahalle Muhtarı ve İhtiyar Meclisinin teklifi üzerine teknik ekip raporuyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce tanınacaktır.
- 2) İlimiz Meralarının kurallara uygun olarak otlatılabilmesi, verimlilik ve sosyal adalet ilkelerinin zedelenmemesi için yıllardan beri uygulanan, mevcut hayvanların mahalledeki ortak sürüye dâhil edilerek, tüm hayvan sahiplerinin katılımı ile tutulan çobanla kontrollü ve rotasyonlu otlatmanın devam ettirilmesi sağlanacaktır. Bu kapsamda Köy/Mahalle Muhtarlığınca, Mahallelerinin ortak sürülerine ait bilgileri (hayvan sahiplerinin iletişim bilgileri, çoban iletişim bilgisi, hayvan sayıları ve cinsini) gösterir liste düzenlenerek bağlı bulunduğu İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine teslim edecektir.
 - 3) Ayrıca yaylaya çıkılan köylerde; Köy muhtarı tarafından, yaylaya çıkışla ilgili karar alınması gerekmektedir. Köyün hayvanlarının yaylada olduğu tarihlerde, yaylaya çıkmayarak köyde kalan çiftçi ailelerine ait hayvanların, köy merasında otlatıp otlatılamayacağı köy muhtarının ve ihtiyar meclisinin alacağı kararla belirlenir. Mahallelerde ise; Mahalle Muhtarlarının ve İhtiyar meclisi ortak çalışmalarıyla hazırlanacak karar doğrultusunda belirlenecektir. Köy/Mahallelerde hayvancılık yapan şahıslar, Köy/Mahalle Muhtarının aldığı kararlara uymakla yükümlüdürler.
 - 4) Projeli olarak yurt dışından ithal edilen saf ırk hayvanlar veya resmi Veteriner Hekim Raporu ile hayvanlarının kültür veya saf ırk olduğunu tespit ettiren (hayvanların soy kütüğünün çıkarılarak kayıt altında olan) hayvan sahipleri istemeleri halinde köy sürüsüne katılmadan, köy sürüsünün otlatıldığı yerde ayrı olarak otlatılabileceklerdir. Bu hususa aykırı hareket edenler hakkında ilgili Belediye, Muhtarlıklar tarafından gerekli kontrol ve tespitler yapılacak ve tutanak altına alınarak yazılı olarak Tarım ve Orman Bakanlığı’nın İl/İlçe Müdürlükleri’ne bildirilecektir. Bu hususa aykırı hareket edenler hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 442 sayılı Köy Kanunu hükümlerine göre işlem uygulanacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sürü Yönetimi

Madde 7

- 1) Köy Muhtarları köy sürüsü için tüm hayvan sahiplerinin katılımı ile çoban tutacaklardır. Köye çoban tutulurken 5237 sayılı Türk Ceza Kanun’un 31. Maddesinde cezai ehliyetleri olmadığı açıkça belirtilen yaş altındaki çocuklar çoban olarak tutulmayacaktır.
- 2) Merkez Mahallelerde ise 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanunun 7.Maddesinde belirtilen hayvanlar için müşterek çoban tutmak amacıyla çoban olmak isteyen adaylar, 2026/01 Ardahan Valilik Genel Emrinin 7. Madde 5. fıkrasında belirtilen belgeler ve Ek-1’de yer alan tarihler arasında İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne başvuru yapacaklardır. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünce incelenip belgelerinde eksik olmayan adaylar Çiftçi Malları Koruma Meclisine bildirilecek olup, çoban seçimleri başvuru yapan adaylar arasından İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden konu ile ilgili en az bir teknik personel, ilgili mahalle muhtarı, işletme sahipleri ve Çiftçi Malları Koruma Meclisinin katılımlarıyla yapılacaktır.
- 3) 2026 Yılı otlatma sezonunda köylerde çoban olmak isteyen adaylar Ek-1’de yer alan tarihler arasında Köy Muhtarlığına başvuru yapacaklar. Başvuru yapan adaylar arasında Köy Muhtarı, İhtiyar Meclisi ve işletme sahiplerinin katılımıyla çoban seçimi gerçekleştirilecektir. Seçilen çobana ait 2026/01 sayılı Valilik Genel Emri’nin 4. Bölüm 7. Madde 5. Fıkrasında belirtilen belgeler ve işletme sahiplerinden alınan imza listesi ile birlikte İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine teslim edeceklerdir. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine teslim edilen evraklar incelenip gerekli kontroller yapıldıktan sonra çoban olması engeli olmayan adaylar Köy Muhtarlıklarına bildirilecek ve Köy Muhtarlıkları tarafından Köy Karar Defterine karar alınacaktır.

- 4) Ardahan Valiliği ve İlçe Kaymakamlıkları tarafından düzenlenecek çoban eğitim kursuna (Sürü Yönetimi) katılarak sertifika almaya hak kazanan ve İlimizde çobanlık yapacak kişilerin seçiminde Ardahan İl sınırları içerisinde ikamet eden kişilere öncelik verilecektir. Öncelikli olarak köy halkından, diğer durumlarda ise bağlı bulunduğu İl veya İlçe merkezinden ya da komşu İl/İlçelerden çoban temini sağlanacak, çobanların belirtilen koşullarda temininden Köy Muhtarları ve Köy İhtiyar Meclisi, Mahallelerde ise Çiftçi Malları Koruma Meclisi sorumlu olacaktır.
- 5) Köy/Mahalle Muhtarları sürüyü otlatmak için tutmuş oldukları çobanlar için de aşağıda belirtilen belgeleri temin ederek Valilik/Kaymakamlık Makamına çobanları işe başlatmadan önce ibraz etmek zorundadırlar.
 - a) Nüfus Cüzdanı Fotokopileri
 - b) Adli Sicil Kaydı
 - c) İkametgâh Belgesi
 - d) 2 Adet Vesikalık Fotoğraf
 - e) ADNKS Tespiti (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Örneği)
 - f) Üzerine kayıtlı büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısını belirtir ilgili kurum onaylı belge
- 6) Köylere ait hayvanları köy yaylaklarına çıkarmak için tutulacak çobanlara ait kimlik kartlarını İlçe Jandarma Komutanlığı'nın koordinesinde İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri hazırlayacak, Kaymakam onayından sonra çobanlara verilecektir. Merkeze bağlı köylere ait hayvanları köy yaylalarına çıkartmak için tutulacak çobanlara ait kimlik kartları İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından hazırlanacaktır. Yaylacı tanıtım kartı ve çoban kimlik kartı alanlar, İl ve İlçe Jandarma Komutanlığına bildirilecek ve Jandarma Komutanlığınca kontrol edilecektir.
- 7) Seçilen çobanların Köy/Mahalle sürülerinin sevk, idare ve gerekli tedbirlerin alınmasından ilgili Köy/Mahalle Muhtarı ve Çiftçi Malları Koruma Meclisi sorumludur.
- 8) İl dışından temin edilen çobanlar/sürü yöneticileri yanlarında hayvan getiremeyeceklerdir. Bu konuda ilgili Belediye veya Köy/Mahalle Muhtarlığı gerekli takibi yapacak ve çobanlar ile yapılan sözleşmelerinde bu konulara dikkat edeceklerdir. Bu duruma riayet etmeyen çobanlar hakkında idari para cezası uygulanarak muhtarlar gerekli tedbirleri alıp gerekirse çoban ile sözleşmeleri fesih edilir ve bu duruma göz yuman Muhtarlar hakkında ise idari soruşturma işlemi başlatılacaktır.
- 9) Köy/Mahalle Muhtarlıklarınca, köylerindeki hayvan sürüleri için tutulan tüm çoban/sürü yöneticileri ile ilgili kimlik bilgileri ikinci bir tebliğe gerek duyulmaksızın işe başlatılmadan önce kolluk birimlerine iletilecektir.
- 10) Arazi kontrollerinde çobanlar, kontrol yapan güvenlik güçlerine, Çoban Tanıtım Kartı ibraz etmekle yükümlüdür. Çoban Tanıtım Kartı ve kimlik ibrazında bulunmayan çobanlar hakkında 1774 sayılı Kimlik Bildirme Yasası hükümleri uygulanacaktır.
- 11) Sürü çobanları, yabancı kişi veya kişilere rastlamaları durumunda "112 Acil Çağrı Merkezi Hattına" bildirimde bulunacaklardır.
- 12) Çobanlık köy halkı içinden dönüşümlü olarak sağlanıyorsa, muhtarlar yapılan çobanlık sırasını köy karar defterine yazacaklar ve imza altına alacaklardır. Ayrıca belirledikleri dönüşümlü çobanlık sırasını kolluk kuvvetlerine bildireceklerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İhtiyaç Fazlası Meraların Kiralanması, Kiralamalardan Yararlanma Şartları, Başvuru Evrakları Ve İhale Takvimi, İhale Başvurusunda Dikkat Edilecek Hususlar, Sözleşme Feshi, İhale Suçları, Kira Süresinin Uzatılması

İhtiyaç Fazlası Meraların Kiralanması

Madde 8

- 1) Mera Yönetmeliği'nin 7. ve 13. Maddesi ile 2014/1 sayılı Mera, Yaylak ve Kışlakların Kiralanması Teknik Talimatı ile belirlenmektedir.
- 2) Kiraya verilebilecek olduğu belirlenen Mera, yaylak ve otlaklıyelerin süreç içerisinde ihaleye çıkmak, yeniden ihaleye çıkmak veya ihaleye çıkarılmasının iptal hususlarının takdir hakkı İl Mera Komisyonu'nda saklıdır.
- 3) Terörle mücadelede operasyon bölgeleri ile askeri yasak bölge ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen alanlar içerisinde bulunan yaylaların, yeniden vatandaşlarımızın kullanımına açılması amacıyla daha önce alınan kararlar ise bu çerçevede değerlendirilecektir.
- 4) Yetiştirici (Yaylacı) kendi aralarında birlik, kooperatif veya ortaklık şeklinde örgütlenmiş ise, kiralama talebi yönetim kurullarınca yapılır. Sözleşme yine aynı yönetim kurullarınca gerçekleştirilir. Ancak yönetim kurulları, bu konuda yetkili olduklarını belirtir belgeleri Komisyona sunmakla yükümlüdürler.
- 5) İhale katılımını ortaklık sözleşmesi ile çok ortaklı olarak yapanlar, hayvan sevki sırasında ve merada bulundukları her an ortaklıklarını belgelendiren evrakları yanlarında bulunduracaklardır. Yapılan kontrollerde aksi durum tespit edilmesi durumunda haklarında yasal mevzuat çerçevesinde işlem yapılacaktır.
- 6) İlimiz meralarında kiralama yapan sürü sahipleri orman sınırındaki mera alanlarında otlatma veya geçiş yapılacak olması durumunda, Orman İşletme Müdürlüğü'nden otlatma ve geçiş izinleri alacaklardır. Ayrıca otlatmanın yasak olduğu ağaçlandırma alanlarına hayvan sokulmayacak ve yangına sebebiyet vermemek için gerekli önlemler alınacaktır. Bu duruma aykırı hareket edenler hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılacaktır.
- 7) İhaleye girecek olan kişi veya kişiler ihalenin tüm aşamalarındaki ödeme işlemlerini kendi hesap bilgileri üzerinden gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Kiralamalardan Yararlanma Şartları, Başvuru Evrakları Ve İhale Takvimi, İhale Başvuru Evrakları

Madde 9

- 1) Yapılacak ilk ihaleye katılım sağlayacak olan yetiştiricilerin (kiralamada öncelik hakkı bulunanlar) son 6 aydır ilimizde ikamet ettiklerini belgelendirmeleri gerekmektedir.
- 2) İhaleye katılacak olanlar, hayvancılıkla uğraştıklarını Komisyona sunacakları "Hayvancılık İştigal Belgesi" ile belgelendirmek zorundadırlar.
- 3) İhaleye katılacak olanlar, hayvanlara ait küpe numaralarını gösterir belgeyi Komisyona sunmaları gerekmektedir.
- 4) Başvuru sahipleri kulak küpe numaraları verilen hayvanların 15.02.2026 tarihi ve öncesinde üzerinde bulunduğunu belgelendirmeleri gerekmektedir.
- 5) Başvuru yapılan alan, işletmede kayıtlı olan hayvanların büyükbaş hayvan birimi cinsinden, otlatma kapasitesinin bir buçuk katından fazla yarısından az olamaz.
- 6) İhale başvurusu yapacak olanlar, beraberinde gelecek aile bireyleri ve varsa çobanları için Nüfus Cüzdanı fotokopileri ve Sabıka Kayıt Belgelerini komisyona sunacaklar ve yapılacak

- inceleme neticesinde sakıncalı olduğuna kanaat getirilen ve teröre müzahir olabilecek kişilerin durumları ayrıca değerlendirilecektir.
- 7) Yetiştiricilerin kendi aralarında birlik, kooperatif veya ortaklık şeklinde ihale başvurusu yapması durumunda ortaklıklarını noter tasdikli daimi tebligat adresini de ihtiva eden temsil belgesini ile belgelendirmeleri ve her ortak için ihale katılımı için gerekli belgeleri komisyona sunmaları gerekmektedir.
 - 8) İhale Takviminde açıklanan son evrak teslim tarih ve saatinden sonra kesinlikle başvuru evrakı alınmayacak, eksik evrakla yapılan başvurular kesinlikle kabul edilmeyecektir.
 - 9) İlk ihaleye katılım için başvuru yapan yetiştiricilerin başvurularında sundukları hayvanlar ve hayvanların bulunduğu işletme, ihale tarihinden önce İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personellerince kontrol edilecek, gerçeğe aykırı başvuru yapanların ihale başvuruları iptal edilecektir.
 - 10) İhale başvurusu yapanların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında ihale yasaklı olması durumunda ihale katılım başvuruları alınmayacak, daha sonradan yapılan araştırma neticesinde ihale yasaklı oldukları anlaşılanların ihale katılım başvuruları iptal edilecektir.

İhale Başvuru Evrakları

Madde 10

- 1) Aile Nüfus Kayıt Örneği
- 2) İkametgâh Belgesi
- 3) Nüfus Cüzdanı Fotokopisi
- 4) İki Adet Vesikalık Fotoğraf
- 5) Savcılık İyi Hal Kâğıdı
- 6) Geçici Teminatın Yatırıldığını Gösterir Onaylı Dekont veya teminat mektubu (Kişi veya ortaklara ait hesap bilgileri üzerinden yapılan işlemler kabul edilecektir.)
- 7) Gerçek kişiler adına katılacakların noter tasdikli vekâletnameleri
- 8) İhaleye ortak olarak katılacakların noter tasdikli ortaklık sözleşmeleri
- 9) Tüzel kişilerin İdare merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu ticaret veya sanayi odasından veya benzeri makamlardan 2026 yılında alınmış tüzel kişiliğin sicile kayıtlı olduklarını gösterir noter tasdikli vekâletname ve imza sirküsü
- 10) Hayvancılık İşletme Tescil Belgesi
- 11) Onaylı Hayvan Listesi
- 12) Başvuru sahipleri kulak küpe numaraları verilen hayvanların 15.02.2026 tarihi ve öncesinde üzerinde bulunduğu dair resmi belge
- 13) İhale Başvuru Formu
- 14) Hayvanlarını motorlu araçla getirecekleri yönünde noterden taahhütname
- 15) SGK ve Maliyeden vadesi geçmiş borcu olmadığına dair belge

İhale Başvurusunda Dikkat Edilecek Hususlar

Madde 11

- 1) İhale başvurusu Ardahan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne yapılacak, İhale Başvuru Formu başvuru esnasında başvuru sahibince şahsen doldurulacaktır. Başvuru evrakları tam olan ve başvurusu kabul edilenlere başvuru formunun alt kısmı, evrakları teslim alan personel tarafından kontrol edilerek verilecektir.

- 2) İhale başvurusunda eksik evrakla başvuranların, başvuruları kesinlikle kabul edilmeyecektir. Ayrıca ihaleye katılacak kişiler(gerçek veya tüzel) yukarıda yazılı bütün şartları taşımak zorundadır. Aksi takdirde başvuruları reddedilecektir.
- 3) İhale Takvimi ile açıklanan son başvuru saat ve tarihi kesindir. Son başvuru tarih ve saatinden sonra yapılan başvurular kesinlikle kabul edilmeyecektir.
- 4) Posta yolu ile yapılan başvurular kabul edilmeyecek, şahsen yapılmayan başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.
- 5) İhale şartnamesi ve ekleri mesai saatleri içerisinde Ardahan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden temin edilebilir.
- 6) İhale başvurusu yapanlar yanlarında getirecekleri aile bireyleri ve varsa çobanlarının Nüfus Cüzdanı Fotokopisi, Savcılık İyi Hal Kâğıdı ve Üzerinde Hayvan Olup Olmadığını gösterir resmi belgeleri (her biri için ayrı ayrı) başvuru esnasında sunmaları gerekmektedir.
- 7) İhaleye ortaklık sözleşmesi ile katılacak olanlar; her ortak için yukarıda yazılı belgeleri ayrı ayrı hazırlayarak başvuru esnasında ibraz edeceklerdir. Herhangi bir ortak için evrak ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi durumunda evrakı ibraz edilmeyen ortağın, ortaklık sözleşmesi bulunsada dahi başvurusu kabul edilmeyecektir.
- 8) İhaleye girecek olan şahıslar belirlenen ihale bedelinin % 30'unu Geçici Teminat olarak yatıracak, İhale sonucunda ise kendisi ile sözleşme imzalanan şahıslardan Kati Teminat alınacak geçici teminat geri iade edilecektir.
- 9) İhaleye girecek olan kişi veya kişiler ihalenin tüm aşamalarındaki ödeme işlemlerini kendi hesap bilgileri üzerinden gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Sözleşme Feshi

Madde 12

a)Sözleşmenin Feshini Gerektiren Hususlar

- 1) Yetiştiriciler tarafından kira bedeli veya kesin teminatın yapılan ihtarla rağmen süresinde ödenmemesi ya da sözleşmede belirtilen diğer hususlara uyulmaması,
- 2) Yetiştiricilerin kiraladıkları mera, yaylak ve otlaklara İl Mera Komisyonu ile yaptıkları kira sözleşmesinde belirtilen miktardan farklı sayı ve cinsten hayvan getirmeleri, başvuru evrakları ile verdikleri hayvan listesindeki hayvanlardan başka hayvanların kiralama alanında tespit edilmesi,
- 3) Yetiştiricilerin kiraladıkları yeri ücret karşılığında başkalarına kiraya vermeleri, devretmeleri, ortak almaları ve kiralanan alanı amacı dışında kullanmaları (Kıracı kullanım hakkını devredemez, ortak alamaz, kiraya verilen yeri genişletemez, değiştiremez ve amacı dışında kullanamaz),
- 4) Otlatma yapılırken kiralama alan sınırlarının ihlal edilmesi ve ihtarlarla rağmen sınır ihlaline devam edilmesi,
- 5) Kiraya verilen meralar üzerinde yönetmelik gereği komisyonca yapılmasına izin verilen hayvancılık tesisleri haricinde sabit tesis yapılması,
- 6) Kiralanan meranın kullanılması sırasında çevreye ve çevredeki şahıs veya mera parsellerine zarar verilmesi ve ihtarla rağmen devam edilmesi,
- 7) Güvenlik zafiyetine yol açacak durumların oluşması veya kiralama yapan kişilerin teröre müzahir olmaları durumlarının tespit edilmesi,
- 8) Kolluk Kuvvetlerine ve kontrol görevlilerine karşı 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu hükümlerine aykırı hareketlerde bulunulması,
- 9) İl Mera Komisyonu tarafından kiralanan alanı kiralayan sürü sahipleri, sürülerini Köy/Mahalle idari sınırlarına kadar motorlu araçlar vasıtasıyla getirmemesi,

- 10) Hayvan hastalıklarının bulaşması ve yayılması gibi konulardaki zorunlu hallerde, İl Mera Komisyonunca, kiralanan alan üzerinde olağanüstü durumlarda zorunlu olarak başka bir tasarrufa ihtiyaç duyulması halinde sözleşmenin tek tarafı olarak feshedilmesi İl Mera Komisyonunun inisiyatifindedir.

b)Fesih Durumlarında Kontrol Yetkisi, Cezai Yaptırımlar ve Tahliye İşlemi

- 1) Kiralanan mera alanlarının ve kiralama yapan yetiştiricilerin kontrollerinin yapılması İl Mera Komisyonu'nun yetkisindedir. Kontroller İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü teknik personellerince, kolluk kuvvetleri ile müştereken yapılacaktır.
- 2) Yapılan kontroller sonucu sözleşme feshi gerektiren durumların tespit edilmesi durumunda, sözleşmenin fesih edilmesi kararı İl Mera Komisyonunca alınacaktır.
- 3) Sözleşme feshi durumunda kiracı hiçbir hak ve tazminat talebinde bulunmadan, yapılacak tebligatı takip eden 15 gün içerisinde merayı tahliye edecektir.
- 4) Kiracı tarafından kira bedelinin ödenmemiş olması durumunda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51. Maddesi gereği belirlenen oranda gecikme zammı uygulanarak tahsil edilir.
- 5) Kendilerine tanınan süre içerisinde alanı boşatmayanlar hakkında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. Maddesi hükümleri uyarınca Haksız İşgal Tazminatı ve Tahliye işlemi uygulanır. Ayrıca sürü sahiplerine, merada kaldıkları gün kadar, (yasal işlemlerin sonucu, kendi rızası ya da kolluk kuvvetleri marifetiyle vs.) hayvan başına yararlanma ücretinin 3 katı ücret uygulanacaktır.

İhale Suçları

Madde 13

- 1) İhale işlemlerinin hazırlanması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması sırasında; hile, desise, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek ile yapılan ihalelerde isteklileri tereddüde düşürecek veya rağbeti kırarak söz söylemek,
- 2) İstekliler arasında anlaşmaya çağırıcı imha edecek işaret ve davranışlarda bulunmak ve ihalenin doğruluğunu bozacak biçimde görüşme ve tartışma yapmak,
- 3) İhale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanmak veya kullanmaya teşebbüs etmek, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmemek, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak veya işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak,
- 4) Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmamak ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçmek ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemek,
- 5) İhaleye katılma yeterliliğine veya koşullarına sahip olan kişilerin ihaleye veya ihale sürecindeki işlemlere katılmalarını engellemek,
- 6) İhaleye katılma yeterliliğine veya koşullarına sahip olmayan kişilerin ihaleye katılmasını sağlamak,
- 7) Cebir veya tehdit kullanmak suretiyle ya da hukuka aykırı diğer davranışlarla, ihaleye katılma yeterliliğine veya koşullarına sahip olan kişilerin ihaleye, ihale sürecindeki işlemlere katılmalarını engellemek,
- 8) İhaleye katılmak isteyen veya katılan kişilerin ihale şartlarını ve özellikle fiyatı etkilemek için aralarında açık veya gizli anlaşma yapmaları,

- 9) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 83. ve 84. Maddeleri ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 235. Maddesi uyarınca yasaklanmıştır. Aykırı davranışta bulunanlar hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri doğrultusunda cezai işleme tabi tutulacaklardır.

ALTINCI BÖLÜM

Özel Mülkiyete Haiz Taşınmazların Kiralanması

Madde 14

- 1) Mera Kanunu'nda Özel Mülkiyeti haiz taşınmazların kullanımı ve kiraya verilmesi ile ilgili bir düzenleme ve uygulama bulunmamaktadır. Ancak bu taşınmazlara, otlatılabilecek hayvan sayısından fazla hayvan sokulması halinde komşu mera ve tarlalar zarar görebileceğinden; 4342 sayılı Mera Kanunu'nun meraların korunmasını öngören maddelerine binaen otlatma yapılacak meraya komşu olan meraların ve tarım yapılan şahıs parsellerinin korunması amacıyla, kiraya verilmek istenilen özel mülkiyete haiz taşınmazın (çayır ve otlakıye) etraflarının hayvanların söz konusu alanı terk etmesine engel olabilecek şekilde çevrili olması şartı aranacaktır. Ayrıca İl dışından gelen veya İl içerisinde bir yerden başka bir yere nakledilen hayvanların geçişi ve otlatılması için İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinden hayvan tahdit raporu alınacaktır.
- 2) Özel mülkiyete ait yaylak ve otlakıyelerin kiralanmasında tapu kayıtları esas alınacaktır. Kiralanmak istenen arazinin en az 1000 dekar yüz ölçümüne sahip olması, bütünlük arz etmesi ve tapudaki vasfının çayır, otlakıye ve yaylak olması şartı aranacaktır. Tapudaki vasfı tarla olan yerler için hayvan tahdit raporu düzenlenmeyecektir.
- 3) Özel mülkiyete ait çayır ve otlakıyeleri kiralayan ve kiracılardan, Kiralama Belgesi başvurularında aşağıdaki evraklar istenilecektir;
 - a) Taşınmazın Tapu Senedi Fotokopisi,
 - b) Hisseli taşınmazlarda bahse konu taşınmazı kiraya vermek isteyen hissedar diğer hissedarların tamamından imzalanmış muvaffakiyet veya noter tarafından tasdik edilmiş Muvafakat Belgesi ve Taahhütname,
 - c) Kiralama yapacak kişilerden, kiralamak istedikleri yeri, getirecekleri hayvan sayısını ve cinsini ayrıntılı olarak belirtilecekleri bir dilekçe,
 - d) Kiralayan ve kiraya veren şahıs tarafından taşınmaza komşu mera alanları ile şahıs parsellerine tecavüzünün ve haksız otlatmanın önlenmesi amacıyla 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19, 26 ve 27. Maddeleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 75. Maddesi ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliği İle İlgili Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun, TCK'nın 154. Maddesi, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ile 4081 sayılı Çiftçi Mallarını Koruma Kanunu'nun ilgili maddelerine uymayı peşinen kabul ettiğine dair Noter Tasdikli Taahhütname istenecektir.
- 4) Kiralayan ve kiracıların başvurularına istinaden İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü teknik personellerince yapılacak tespit neticesinde kiralanmak istenilen alan için Hayvan Tahdit Raporu düzenlenecek ve düzenlenen bu raporda belirtilen hayvan sayısından fazla hayvan kiralama alanına getirilmeyecektir. (Tarla vasıflı taşınmazlara tahdit raporu düzenlenmeyecektir).
- 5) Düzenlenecek olan Kiralama Belgesi'nde otlatma sezonu, getirilecek hayvan sayısı ve cinsi (tahdit raporunda belirlenen hayvan sayısı aşmayacak), hayvan sevk işlemleri için gerekli bilgiler yazılacak ve idari amir tarafından onaylanacaktır. İlimiz dışında hayvancılık yapan

- üreticilere kiralama yapıldığı takdirde, şehir dışından gelecek olan yetiştiriciler düzenlenen bu Kiralama Belgesi ile bulundukları yerin İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne başvuru yapacaklar ve 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu uyarınca, "Sağlık Raporu" ve "Yurt içi Canlı Hayvan Veteriner Sağlık Raporu" alacaklardır. Sevk raporunu düzenleyen iller kiraladıkları alanın kiralama belgesini görmeden kesinlikle sevk raporunu düzenlemeyeceklerdir. Kiralama belgesi görmeden ilimize sevk raporu düzenleyen İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personeli hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. Maddesi ve ilgili diğer kanun hükümlerince işlem başlatılacaktır.
- 6) İlimizden kiralama yapan İl dışındaki yetiştiricilerin, il giriş noktalarımızda kurulan İl/İlçe Kolluk Kuvvetleri Kontrol Noktalarında kontrolleri yapılacak, belgeleri eksik olanlar ile kiralama belgesinde yazandan fazla sayıda hayvan getirenlerin bölgeye girişlerine müsaade edilmeyecektir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Hayvan Sevk İşlemleri Ve Hayvan Hastalıklarının Yayılmasının Önlenmesi

Madde 15

- 1) Ardahan İli Merkez ve diğer 5 İlçesine bağlı Köy/Mahallelerin kendi mera ve yaylalarına (Köy/Mahalle kadastro sınırları dışarısında olan) motorlu taşıtla hareket edecek olan sürülerin takip edeceği güzergâh ve yollar, yerleşim yerlerindeki sorumlu İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri ile Köy/Mahalle Muhtarlıklarının koordineli iş birliği ile belirlenecektir. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri'nde görev alan personellerin iş yoğunluğunun fazla olması veya başka sebeplerle söz konusu kontrol noktalarında sürekli olarak bulunamaması gibi durumlarda kolluk kuvvetlerince gerek duyulan hallerde irtibat kurularak gerekli personeller bahsi geçen alana gelerek iş ve işlemleri gerçekleştireceklerdir.
- 2) Kiralama yapan yetiştiricilerin hayvanları kiralama alanına götürecekleri güzergâh ile maksimum süre ve hayvanları taşıttan indirecekleri nokta İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından belirlenecek ve ihale sonrası yetiştiricilere tebliğ edilecektir. Kendilerine tebliğ edilen güzergâhtan çıkmayacaklar ve kendilerine tanınan sürede kiralama alanına varacaklardır.
- 3) İlimizde bulunan mevcut meraların il dışındaki yetiştiricilere kiralama işlemleri yapılmayacağı için ilimizde göçer hayvan sevk ile giriş yapılmayacaktır.
- 4) Başka illerden ilimizdeki işletmelere gelecek hayvanların güzergâh üzerindeki yerleşim yerlerinde hayvan hastalıklarının bulaşmasına ve yayılmasına sebep olması ihtimali, yine yaya olarak sevk edilmesi halinde meraların ve ekili alanların tahrip edilmesi ve bu sebepten doğacak şikâyetleri önlemek amacıyla başka illerden ilimize gelecek hayvanların yaya sevklerine izin verilmeyecektir.
- 5) Başka illerden ilimize Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu düzenlemeden gelen hayvanların yol kontrol noktalarında, mera, yaylak, otlak, köy vb. alanlarda yakalanması durumunda ilimizde işletmesi bulunmayan hayvan sahiplerine, Yurt İçinde Canlı Hayvan Ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelikte Değişik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin tahsis edilebilmesi için hangi köy/mahalle idari alanına bağlı ise o köy/mahalle muhtarı veya heyeti tarafından mümkün olması halinde etrafı kapalı bir alan tahsis edilecektir tahsis edilememesi durumunda hayvan sahibi tarafından etrafı kapalı bir alan gösterilmek zorundadır. Köy/mahalle muhtar veya azası ile kolluk kuvvetleri eşliğinde işlem yapılacak hayvanların yakalandıkları yerden derhal tahsis edilmiş olan bu alana getirildikten sonra İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne

bilgi verilecektir.

- 6) 5996 sayılı kanun kapsamında yapılacak iş ve işlemler sonrasında tüm masrafları hayvan sahibine ait olmak üzere hayvan sahibinin hayvanlarını götüreceği bir varış işletmesi beyan edemediği veya işletme kaydı bulunmadığı durumlarda, hayvanlar yakalandığı yerde tüm masrafları sahibi tarafından karşılanmak üzere otuz gün süreyle karantina altına alınır. Herhangi bir mazeret kabul etmeksizin her karantina ihlalinde 5996 Sayılı Kanunun kapsamında idari işlem uygulanacaktır.
- 7) Kiralama yapan yetiştiricilerin yayla ve kışlaklarına hareket edecek olan büyükbaş hayvan sürülerinin Şap aşısı; küçükbaş hayvan sürülerinin Koyun-Keçi vebası aşısı (PPR) ile aşılanmış olması gerekmektedir. Hayvanların yaylalara ve kışlaklara hareketinden önce bulundukları bölgedeki İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne başvuruda bulunarak büyükbaş hayvanlar için pasaport, küçükbaş hayvanlar için nakil belgesi yanlarında bulunduracaklardır.
- 8) İl dışından gelen sürü sahipleri, işletmelere hayvanlarını nakletmeli, sevk tarihinden itibaren 30 gün içerisinde de işletmelerinin bulundukları İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne başvuruda bulunarak Hayvan Bilgi Sistemi üzerinden Veteriner Sağlık Raporu'nun varış hareketini tamamlamaları gerekmektedir. Yasal sürenin sona ermesi halinde haklarında cezai işlem uygulanacaktır.
- 9) İl/İlçe Kolluk Kuvvetleri Kontrol Noktalarında;
 - a. Kimlik Belgesi
 - b. Kiralama Belgesi,
 - c. Gideceği merayı kiraladığına dair sözleşme ve/veya İl Mera Komisyonu Karar Fotokopisi,
 - d. Hayvan sevk edilmesine mahsus (büyükbaş ve/veya küçükbaş hayvanların küpe numaralarının yazılı olduğu) Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu,
 - e. İlimizde ve başka illerde Hayvancılık İşletmesi bulunan yetiştiricilerin, otlatma sezonunda İlimize hayvanlarını sevk etmeleri halinde İşletmesinin bulunduğu köye ait mera otlatma kapasitesine uygun sayıda hayvanı merada otlatabileceği, otlatma kapasitesinden fazla hayvan getirmesi halinde ise fazla hayvanına kendi işletmesinde bakacaktır. Bu nedenle kontrol noktasında, önceden alınmış olan Otlatma Kapasite ibraz etmek zorundadırlar.
- 10) İl içinde mera kiralaması yapan yetiştiricilerin taşıdığı hayvanların kontrolleri yapılacak, belgeleri eksik olanlar ile kira sözleşmesine uygun olmayan sayıda hayvan getirenlerin bölgeye girişlerine müsaade edilmeyecektir.
- 11) İl/İlçe Kolluk Kuvveti Kontrol noktalarında, hayvan sevklerinin olduğu dönemlerde Kolluk Kuvvetlerince gerek duyulan hallerde irtibat kurularak, ilgili personeller bahsi geçen kontrol noktalarına gelerek gerekli iş ve işlemleri yapacaktır.
- 12) İlimiz dışından ilimizdeki işletmelere yapılan sevklerde kontrol noktalarına hafta içi günlerde ve gündüz saat 08:00-17:00 saatleri arasında varmaya özen göstereceklerdir.
- 13) Veteriner Sağlık Raporu işleminin birden fazla araç için yapılması durumunda, araçların birlikte hareket ederek kontrol noktalarına birlikte varış sağlamaları gerekmektedir.
- 14) İl dışından gelecek ve transit geçiş amacıyla ilimizi kullanacak olan yetiştiricilere; İlimiz sınırlarından itibaren kolluk kuvveti nezaretinde gideceği ilin sınırlarına kadar refakat edilecek olup, İlimiz idari sınırlarından çıkış yapıldığı noktada komşu kolluk kuvvetlerine teslim edilecektir. Transit hayvan hareketlerinde karşılaşılabilecek araç, hayvan sayısı, sağlık raporu vb. problemlerde sorumluluk, varış yapılacağı İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü personellerine aittir.

Hayvan Hastalıklarının Yayılmasının Önlenmesi

Madde 16

- 1) Tanımlama, kimliklendirme işlemi yapılmamış, Veteriner Sağlık Raporundaki küpeler ile mevcut küpelerin uyuşmaması ve Küpesi düşmüş hayvanların da bulunduğu sevklerde menşei belli olmaması, aşılama geçmişi bilinmemesi, takip edilememesi ve kontamine hastalık taşıma riski sebebiyle araçtaki tüm hayvanlar için gerekli işlemler yapıldıktan sonra varış işletmesinde 30 gün karantina uygulanacaktır. Varış işletmesine kadar İl/İlçe Kolluk kuvvetleri ile İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Personeli nezaret edecektir. Varış işletmesinde uygun karantina yeri bulunmayanlar karantinaya alınmak üzere çıkış işletmesine geri gönderilecektir. Karantinaya alınan hayvanların karantina ve tespit yerleri işletme olup yayla, mera vb. yerlerde tespit edilen hayvanlar karantina ihlali sayılacaktır. Ayrıca 2026/01 Sayılı Valilik Genel Emri Genel Hükümlerin 27. Maddesinde belirtilen son 5 (beş) yılda hakkında birden fazla idari işlem uygulanan şahıslara (hayvan sevkı için bütün şartları sağlasa dahi) ait hayvanların girişine izin verilmeyecek olup çıkış iline geri gönderilecektir. Karantina ihlalinde ise 5996 sayılı Kanuna istinaden gerekli iş ve işlemler yapılacaktır.
- 2) Hayvanlarda hastalıktan şüphe edildiğinde İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün ilgili birimlerine hemen haber verilecek ve Veteriner Hekimi gelinceye kadar şüphelenilen hayvanlara karantina tedbirleri uygulanacaktır.
- 3) Hastalıktan şüpheli ve sağlıklı hayvanlar birbirlerinden ayrılarak, hastalığa yakalanan hayvanlar derhal ayrı bir bölümde tecride alınacak ve hiçbir şekilde ortak mera, yaylak ve sulama alanlarına çıkarılmayacaktır.
- 4) Tecritteki hayvanların bakımı için yeterli sayıda kişiler görevlendirilecek, bu işletmelere başkalarının girmesine müsaade edilmeyecek, bu kişiler diğer hayvanların bakımıyla ilgilenmeyecektir.
- 5) Hastalıktan şüpheli hayvancılık işletmesinde alınacak önlemler, hastalığın veya şüphe durumunun ortadan kalktığına resmi olarak tespit edilmesine kadar devam edecektir.
- 6) Hastalık şüphesi olan hayvanlara verilecek yem ve suların kapları dışarı ile temas ettirilmeyecektir.
- 7) Gezici sürülerde hastalık çıkışından şüphe edildiğinde hayvan hareketi durdurulacak ve en yakın yerleşim birimindeki Köy Muhtarlığına, Kolluk Kuvvetlerine veya İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne haber verilecektir. Bu sürede hasta hayvanlar diğerlerinden ayrılarak mera, yaylak ve sulama yerlerinden uzakta uygun bir yerde tecride alınacaktır.
- 8) Hastalık nedeniyle ani ölen hayvanlar derhal İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine ihbar edilecektir. İl Özel İdare ve/veya Köy Tüzel Kişiliği tarafından derin çukurlara üzerlerine kireç ya da antiseptikler dökülmek suretiyle gömdürülecektir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Meraların Korunması

Madde 17

- 1) Mera Kanunu'nun 19. Maddesi gereğince; Muhtarlar ve Belediye Başkanları mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve ayrıca tahsis amacına göre en iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasında sorumludurlar.
- 2) Muhtarlar ve Belediye Başkanları, mera, yaylak ve kışlaklara tecavüz olduğu takdirde durumu derhal Bakanlık İl ve İlçe Müdürlüğüne, İl ve İlçe Müdürlükleri de Valilik ve Kaymakamlıklara bildirmekle yükümlüdürler. Alınan şikâyet ve ihbarlarda öncelikle mera, yaylak ve kışlağın bulunduğu İlçe Kaymakamlığınca, zaman kaybına ve kamu kurumları

- arasında gereksiz yazışmalara neden olmamak, daha etkili ve caydırıcı olmak için 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75. Maddesi uyarınca gerekli işlemler yapıldıktan sonra sonuç İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne bildirilerek, Kaymakamlıklarca 3091 sayılı kanun gereğince yapılacak soruşturma ve infaz giderlerinin, sonradan tahsil edilmek kaydıyla İl Müdürlüğüne Mera Özel Ödeneğinden karşılanacaktır. Bu makamlarca, 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun, TCK'nın ilgili maddeleri ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. Maddesi uyarınca gerekli işlemler yapılacaktır.
- 3) Mera, yaylak alanlarında izinsiz olarak hayvan otlatanlara Mera Kanunu'nun 19. Maddesi gereği 3091 sayılı Yasa ile 2886 sayılı Yasanın 75. Maddesi gereğince işlem yapılacaktır. 2886 sayılı Yasa gereği mera/yaylağın ortalama ot verimi, merada otlayan farklı ırk özelliklerine sahip hayvanların tükettiği ot miktarı ve fazla hayvan otlatmadan dolayı merada oluşan zarar gereğince Haksız İşgal Tazminatı tespit edilip ihbarname düzenlenerek verilen zarar ilgiliden tahsil edilir.
 - 4) Yaylak ve meraları kiralayanların kira sözleşmesinde belirtilen hususlar doğrultusunda kiralanan mera ve yaylakta faydalanır. Mera Kiralama Sözleşmesine aykırı herhangi bir durumun tespitinde yapılan kiralama sözleşmesi İl Mera Komisyonu tarafından tek taraflı olarak feshedilebilecek, kiralanan alana zarar verilmiş ise bu zarar kiralayandan tahsil edilecek ve Kati Teminatlar Mera Gelir Hesabına aktarılacaktır.
 - 5) Meralarda aşırı otlatma baskısından kaynaklanan problemlerin önüne geçmek, bitkilerin gelişimine zaman tanımak ve doğal tohumlamanın oluşabilmesi amacıyla münavebe ile dinlendirilerek otlatma sisteminin uygulanması kararlaştırılmıştır. Meraların daha verimli ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla belirlenen otlatma planına ve otlatma sezonuna riayet edilecektir.
 - 6) Mera, yaylak üzerine kalıcı yapı yapılması yasak olup, kiracılar için de aynı hüküm geçerlidir. Mera ve yaylaklardan faydalanan şahıslar; mera ve yaylakları sürmek, ekmek, yol ve inşaat yapmak vb. şekillerde tahrip etmeyeceklerdir. Aykırı davranışlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Ceza ve İdari Yaptırımlar Ve Uygulamalar

Madde 18

- 1) 4342 sayılı Mera Kanunu gereği ihtiyaç fazlası meraların kiraya verilmesi İl Mera komisyonu yetkisi dâhilindedir. Buna göre meralarda Belediye Başkanlıklarının, Muhtarlıkların ve şahısların kiralama yetkisi bulunmadığından herhangi bir şekilde Mera, yaylak ve kışlakların usulü dışında kiralama yapılması durumunda 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre haklarında yasal işlem yapılacaktır. Şahıslarla ilgili usulsüz mera ve yayla kiralamasına tespiti yapıldığı halde ilgili savcılıklara gerekli suç duyurusu yapılacaktır. Türk Ceza Kanunu'nun 257. Maddesi hükümlerince haklarında yasal işlem yapılacaktır.
- 2) Çiftçi mallarına verilen zarar konusunda hak sahibi çiftçi, Köy/Mahalle Muhtarı ile İhtiyar Meclisi veya Murakabe Heyetleri ile o bölgedeki kolluk kuvvetleri müştereken gerekli tespitler yapılacak ve ilgili mevzuat çerçevesinde iş ve işlemler yapılarak ve zarar verenler hakkında Adli Mercilere suç duyurusunda bulunulacaktır. Ayrıca köyde Çiftçi Mallarını Koruma Başkanı, Muhtar ve İhtiyar Meclisi olduğundan mağdurun zararı zarar verenlerden ve ilgililerden 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Koruması Kanunu'na göre tahsil edilecektir. 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Koruması Kanunu'nun uygulanmadığı durumlarda genel usullere göre ilgili mercilerde haklarını arayacaklardır.

- 3) İlgili mevzuat ve bu emrin ilgili maddelerinde sorumlu, yetkili veya görevli kılınan memurlar veya yetkilerini ve diğer kamu görevlilerinin sorumluklarını yerine getirmemesi kötüye kullanmaları ile her türlü hukuka aykırı davranışlarında ilgili mevzuat çerçevesinde idari ve adli işlem uygulanacaktır.
- 4) İhale yetkilisi ile ihale komisyon başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 17. Maddesinde belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir.
- 5) İlimizde yürütülen Ardahan Valiliği ve Ziraat Bankası tarafında yapılan protokol ile Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var Projesinden yararlanan üreticiler, Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesinden yaralanan üreticiler haricinde 15.02.2026 tarihi itibarıyla Ardahan İlindeki mevcut işletmesinde hayvanlarının olmadığı veya bulunduğu köyün otlatma kapasitesine uygun hayvanları haricinde daha sonra il dışı yetiştiricilerin hayvanlarını kendi üzerlerine almak suretiyle dışarıdan hayvan getirildiğinin tespiti halinde otlatma hakkının bulunmadığı gerekçesi ile hayvan sahiplerine 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19., 26. ve 27. Maddeleri gereği işlem tesis edilecektir.
- 6) Ayrıca Ardahan Valiliği ve Ziraat Bankası tarafında yapılan protokol ile Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var Projesinden yaralanan üreticiler ve Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesinden yaralanan üreticilerin söz konusu proje kapsamında aldığı hayvanlar hariç olmak üzere daha sonra il dışı yetiştiricilerin hayvanlarını 01.06.2026 tarihinden sonra Ardahan İlindeki mevcut işletmesine dışarıdan hayvan getirildiğinin tespiti halinde otlatma hakkının bulunmadığı gerekçesi ile 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19., 26. ve 27. Maddeleri gereği işlem tesis edilecektir. (İlgili projelerden yararlanan üreticileri kapsamaktadır)
- 7) Otlatma mevsiminde otlatma hakkına riayet etmeyenler ve otlatma hakkının üstünde hayvan otlatanlar; 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 27. Maddesi uyarınca Bakanlık taşra teşkilatının teklifi ve valilik onayı ile en az 7 gün, en çok 30 gün süre ile geçici olarak, aynı fiilin tekrarı halinde ise yararlanma hakkı bir otlatma dönemi için iptal edilir. Ayrıca sürü sahiplerine, merada tespit edildiği günden başlanarak, terk edinceye kadar (yasal işlemlerin sonucu, kendi rızası yâda kolluk kuvvetleri marifetiyle vs.) merada kaldıkları gün kadar hayvan başına yararlanma ücretinin 3 katı kadar ücret uygulanacaktır.
- 8) 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19., 26. ve 27. Maddelerine göre mera ve yaylalarda hakkı olmadığı halde hayvan sokulması suretiyle mera, yayla ve kışlaklara tecavüzlerde, otlatma hakkından fazla hayvan sokulması durumunda, otlatma mevsimine riayet etmeyenler, yaya olarak göç edenler hakkında uygulanacak ücret miktarı sahada fiilen tespit edilen hayvan sayısı veya TÜRKVET kayıtlarında tespit edilen hayvan sayısı üzerinden otlatma bedelinin (İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ekiplerince tespiti, ilgili teknik ekiplerce hazırlanacak rapor ve İl Mera Komisyonu kararı ile) 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. Maddesi gereği 3 katı olarak alınacaktır.
- 9) 2026 yılında Mera, yaylak, kışlak ve umuma ait çayırlara otlatma kapasitesinin üstünde hayvan sokulması, otlatma hakkı olmayan yerde hayvan otlatılması halinde ve Mera Kiralama Sözleşmesi'ne istinaden fazla otlatma yapılması halinde, tespit edilen sürü sahiplerine, 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. ve 27. Maddeleri hükümleri uygulanacaktır. Mera, yaylak ve kışlaklardan komisyonca tespit edilecek otlatma haklarına göre yararlanacak hak sahipleri bölgenin ekonomik durumu, otlatma kapasitesi ve otlatma süresi dikkate alınarak, komisyonca her yıl tespit edilecek belli bir ücreti ödemekle yükümlüdürler. Bu alanlarda

otlatma hakkının üstünde hayvan otlatılamaz, otlatma haklarından fazla hayvan otlatanlardan bu ücret, fazla her hayvan sayısı için 3 (üç) katı olarak tahsil edilir.

Büyükbaş hayvanlar için günlük 150,50 ₺/adet yararlanma ücreti,

Küçükbaş hayvanlar için günlük 15,05 ₺/adet yararlanma ücreti,

Büyükbaş ve Küçükbaş hayvanlar mera, yaylak, kışlak ve umuma ait çayır alanlarında otlatma haklarından fazla hayvan otlatıldığı tespit edildiği tarihten itibaren yararlanma ücretinin 3 katı;

Büyükbaş hayvanlar günlük için 451,50 ₺/adet,

Küçükbaş hayvanlar için günlük 45,15 ₺/adet olarak uygulanacaktır.

2026 yılı için yukarıda belirtilen yararlanma ücretleri uygulanır. Bu bağlamda uygulanan ceza ve idari yaptırım (yararlanma ücreti vb.) 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. Maddesi 3. paragrafı gereği 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde takip ve tahsili yapılacaktır.

- 10) Buzağılar 3-6 ay yaş aralığında, kuzular ise 3-4 ay yaş aralığında yeşil ot yemeye başlayabilirler. Ancak bu durum barınak koşullarına, bölgenin coğrafi ve topografik yapısına, iklim koşullarına bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Bu sebeple Ardahan İlinin iklim özellikleri ve coğrafi koşulları göz önüne alındığında; kuzuların ortalama 3 aylık yaştan itibaren, buzağılarının ise ortalama 4 aylık yaştan itibaren meradan faydalanabileceği yönünde değerlendirilip idari yaptırım uygulanacaktır.

ONUNCU BÖLÜM

Gezginci Arıcılıkla İlgili Uygulanması Gereken Esaslar Madde 19

- 1) Gezginci arıcıların yerleştirilmelerinde, İl/İlçe Müdürlükleri yetkilidir.
- 2) İl ve ilçe müdürlükleri; gezginci arıcıların konaklayacakları yerleri ve kapasiteleri, İl/İlçe Müdürlüğünde görevli arıcılık konusunda deneyimli 2 teknik personel ve 1 birlik/birliklerin temsilcilerinden oluşan en az üç kişilik bir komisyonla, bitki florası, topografik ve ekolojik yapısı, yerleşim birimleri varsa sabit arıcılara ait koloni varlığı da dikkate alınarak belirler ve bunlar harita üzerinde işaretlenir. Orman bölgelerinin kapasiteleri belirlenirken İl Orman Şube Müdürlüğü ve İl Devlet Su İşleri Müdürlüğü Bakanlığının temsilcisi de komisyonda yer alır.
- 3) Bakanlığımız Hayvancılık Genel Müdürlüğünün ilgili genelgeleri yayınlanıncaya kadar; Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünün 02.03.2000 tarih ve HDB/KKE 851-2280-13768 sayılı Genelgeleri geçerli olup bu genelgelere göre İlimiz "Kafkas Arı Irkının Gen Merkezi" olarak kabul edilmiş olup; Artvin İli ve İlçeleri hariç, arı girişine kapatılmıştır. İlimizin Merkez, Hanak, Göle, Çıldır, Damal İlçelerinden Artvin Merkez ve İlçelerine gidiş serbesttir. Ayrıca İlimiz Posof İlçesi ve Artvin ili Borçka İlçesi Camili Havzası Kafkas Arı ırkının farklı eko tiplerini barındırdığından bu eko tiplerin korunması amacıyla izole bölge ilan edilmişlerdir. Bu nedenle Posof İlçemize ve Artvin ili Borçka İlçesi Camili Havzasına giriş ve konaklatmak amacıyla çıkış kesinlikle yasaklanmıştır. İzole bölgeye yasa dışı girenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 154. Maddesine göre işlem yapılmak üzere Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

- 4) İzole Bölge (Artvin-Ardahan) dışarısından gelecek olan ve il sınırlarımızdan transit arı geçişlerinde (kullanılacak güzergâhta bulunan) İl/İlçe Müdürlüğüne bildirimde bulunacak ve bölgeye giriş ve çıkışlar kolluk güçleri eşliğinde yapılacaktır.
- 5) İzole bölge sınırlarına 3 km den daha yakın bölgelerde konaklama izni verilmeyecektir.
- 6) Gen kaynağımızın korunması amacı ile Kafkas Arısı ırk özelliklerini taşımayan kolonilerin tespiti halinde, bozuk olan koloniler zaman kaybedilmeden İl sınırları dışına çıkartılacaktır.
- 7) Belirlenmiş bölgede de konaklayacak gezginci arıcı, konaklayacağı yer gerçek kişiye ait ise şahısla, köy tüzel kişiliği sorumluluğunda arazi ise köy muhtarlığıyla, diğer tüzel kişiliklere ait arazi ise yetkililerle, Devlet ormanlarında konaklayacaklar arıcılar da Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili birimleri ile anlaşma yapar. Konaklama işlemleri bittikten sonra AKS (Arı Kayıt Sistemi) Sisteminde yer alan AKB (Arı Konaklama Belgesi) onaylanarak arıcıya teslim edilir.
- 8) Meralarda yapılacak arıcılık faaliyeti 4342 sayılı Mera Kanunu'na tabi olan yerlerde arıcılık faaliyetleri İl Mera Komisyonları uhdesine bırakılmış olup Ardahan ili kadastro sınırları içerisinde yer alan mera, yaylak ve umuma ait çayır vasıflı taşınmazlarda arı konaklatılması ve arıcılık faaliyetleri yapılması Ardahan İl Mera Komisyonu tarafından uygun görülmemiştir
- 9) Konaklamadan kaynaklı olarak doğacak şikâyetlerde il merkezinde oluşan anlaşmazlıkları İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, ilçede yaşanan anlaşmazlıkları İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri çözmek ile yükümlüdür
- 10) Konaklama başvuru işlemleri: 01.05.2026 itibariyle başlayacak olup. Bu tarihe kadar Coğrafi işaretli için arıcıların başvurularını ve yerli arıcıların konaklama işlemlerini tamamlamaları gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılacak başvurularda bölge florası, kovan kapasite ve konaklamalara göre işlemler yürütülecektir.
- 11) Arı Konaklamalarında arıcılar bulundukları İl/İlçe Müdürlüğüne yazılı ya da sözlü başvuru yaparak konaklama yeri ile ilgili ön bildirimde bulunurlar. 30 gün içerisinde konaklama işlemini tamamlamayan arıcıların başvuruları iptal edilir. Diğer konaklama başvurularına istinaden iş ve işlemler yürütülür.
- 12) Arı hareketlerinde kovanların "plakalandırılmış" olması gerekmektedir. İlçe içi arı nakillerde Bakanlık veri tabanından alınmış AKS belgesinin bulundurulması zorunludur.
- 13) Gezginci arıcılar, her yılın ilk hareketinde arıları başka illere sevk ederken, AKS Belgesi ile Veteriner Sağlık Raporu düzenlenmesi için İl/İlçe Müdürlüklerine başvurur. Aynı yıl içinde 31 Aralık tarihine kadar yapacakları hareketler için, ilk hareket sırasında İl/İlçe Müdürlüğünden alınarak Veteriner Sağlık Raporuna eklenen ve örneği Bakanlıkça belirlenen vize belgesi, arıların gittikleri yerdeki İl/İlçe Müdürlüklerinde resmi Veteriner Hekim tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrollerin yapılmasından sonra onaylanır. Vize belgesinde adı geçmeyen bir yere arıların sevk edilmek istenmesi durumunda bir önceki Veteriner Sağlık Raporuna istinaden yeni bir Veteriner Sağlık Raporu düzenlenir. Ayrıca, resmi görevliler tarafından talep edilmesi durumunda birliğe kayıtlı olduğunu belgelemek için Arıcı Kimlik Kartını bulundurmak zorundadır.
- 14) Konaklayacağı yeri (konaklamak amacıyla gideceği ilin İl/İlçe Müdürlüğünün belirlemiş olduğu yerler içerisinde) anlaşılarak belirleyen arıcı, çıkış yapacağı ilin İl/İlçe Müdürlüğüne gideceği adresi sözlü ya da yazılı beyan ederek Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu alır ve arılarını sevk eder. Rapordaki sevk adresi ile konaklayacağı adres aynı olmalıdır. 5 gün içerisinde arılığın konakladığı İl/İlçeye götürülmesi ve 30 gün içerisinde İl/İlçe Müdürlüğüne Veteriner Sağlık Raporu ile başvuru yapılması gerekmektedir. AKB'si olmayan arıcının Veteriner Sağlık Raporu vize edilmez. Gezginci arıcılık yapan, kayıtlı olduğu adrese ve/veya kendi arazisine dönen arıcının da arı hareketlerinin kontrolü ve takibi için AKB alması gerekir. "Konaklama yerini belirleyen ve yerleşme müsaadesi isteyen arıcı

konaklayacağı yeri İl/İlçe Müdürlüğünce de uygun bulunursa AKS sisteminden onaylanarak AKB verilir. Arıcı, AKB'yi ibraz ederek çıkış yapacağı ilin, İl/İlçe Müdürlüğünden Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu alır ve bu belgelere istinaden arılarını sevk eder. Rapordaki sevk adresi ile AKB deki konaklayacağı adres aynı olmalıdır. İlçeler ilçe içi yer değişikliklerinde(İl/İlçe Müdürlüğüne 5 iş günü içerisinde başvurarak) mutlaka AKB düzenletecektir.

- 15) İl/İlçe müdürlüğünün belirlediği yerlerde konaklamayan ve belgeleri olmadan yerleşen arıcının arıları, İl/İlçe Müdürlüğünün talebi ile mülki amirlikçe güvenlik güçleri marifetiyle bulunduğu yerden kaldırılır. İl/İlçe Müdürlüğü, işgal edenler hakkında 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 154. Maddesine göre işlem yapılmak üzere, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur. Kaldırma sürecinde meydana gelen zarardan arıcı sorumludur. Nakliye ve işçilik ücreti arıcıdan alınır.
- 16) Konaklanan bölge için belirlenmiş koloni kapasitesi üzerindeki yerleşim taleplerine İl/İlçe Müdürlüklerince izin verilmez.
- 17) Konaklama Yeri: Köy hayvanlarının toplu geçiş yolları ile köy içi, okul, cami, köy içme suyu gibi yerlerden 500 metre mesafede olacaktır. Yerleşimin dağınık olduğu bölgelerde ise, bu mesafe en yakın eve en az 50 metre olmalıdır. Trafiğin yoğun olduğu yerlerde kazaları ve arı ölümlerini önleyebilmek için karayoluna en az 200 metre Stabilize ara yollarda ise en az 30 metre mesafede olacaktır. İlimiz sınırları içerisinde bulunan Kafkas Arısı Üretim, Eğitim ve Gen Merkezi Müdürlüğü en az 2 kilometre olacaktır. Bu mesafeler arazinin topografik yapısı, yolların kullanım yoğunluğu, vb. durumlar dikkate alınarak İl/İlçe Müdürlüklerince uygun görüldüğü takdirde değiştirilebilecektir.
- 18) Bölgedeki flora kapasitesi ve koloni sayısı dikkate alınarak 50 ve üzerinde kolonisi bulunan arılıklar arasındaki kuş uçuşu mesafesi 2 km. olacaktır. Koloni kapasitesi, flora varlığı vb. koşullar İl/İlçe Müdürlüklerince uygun görüldüğü takdirde konaklama kapasitesini değiştirebilecektir. Araziye özel durumlarda uzaklığı belirlemeye İl/İlçe Müdürlüğü yetkilidir.
- 19) İl/İlçe Tarım Müdürlüklerince uygun görüldüğü takdirde bölge kapasitesini aşmamak kaydı ile aynı noktada birden fazla gezginci arıcıların beraber hareket etmeleri koşuluyla (sağım, şurup vb.) konaklama yapabileceklerdir.
- 20) Coğrafi işaretli üreticilerimizin bal üretimi ve kalitesi etkilenmemesi için gezginci arıcılık yapan üreticiler bu üreticilerimize en az 2,5 km mesafede konumlandırılacaklardır. Coğrafi işaret başvurusunda bulunan arıcıların köye en az 500 metre mesafede arılarını konumlandırmaları gerekmektedir. Bölgede yerli ve sabit arıcı bulunması durumunda, bölgedeki sabit arıcıların etkilenmemesi için bu mesafeler sabit arıcılara göre belirlenecektir.
- 21) Yukarıdaki şartları yerine getirmeyen gezginci arıcılar Mülki Amirlikçe Güvenlik Güçleri marifetiyle bulunduğu yerden kaldırılacaktır.
- 22) Gezginci arıcılık yapan üreticiler, konaklama yapılan yerlerde çevreye zarar vermemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Arılığın yerleşim yerinin İl/İlçe Müdürlüğü tarafından onaylanması durumlarında, yaşanacak herhangi bir olumsuzluk arıcının sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.
- 23) Arazi sahipleri dışında herhangi bir muhtarlık ile kamu kurum ve kuruluşunca, arıcıdan konaklama ücreti dâhil hiçbir ad altında ücret alınmaz.
- 24) İlimizle bağlantılı karayollarında görev yapan güvenlik ekiplerinden kaçak arı giriş-çıkışını önlemek amacıyla, ilimize gelen ve giden arıcılardan gerekli belgeleri isteyerek, kaçak giriş ve çıkış yapan arıcılar hakkında gerekli yasal işlemleri yapmaları ve İl/İlçe Müdürlüğünü haberdar etmeleri gerekmektedir.
- 25) Artvin İlinden İlimize gelen gezginci arıcılar, İl ve İlçe Müdürlüklerinden almış olduğu Konaklama İzin Belgesi'nin fotokopisini ve arılıкта çalışan şahısların listesini bulundukları yerin Jandarma Komutanlıklarına bildireceklerdir.

- 26) Zirai mücadele yapacak olan çiftçilerimiz, 7 gün önceden çevredeki arıcıları uyarmak zorundadır ve arıların nektar uçuşu yaptıkları saatlerde zirai mücadele yapmayacaklardır.
- 27) Muhtarlıklar, İl/İlçe Müdürlüklerinden izin almadan köy ve mahalle sınırları içerisinde konaklayan arıcıları en kısa sürede İl/İlçe Müdürlüklerine bildireceklerdir. Muhtarlıklar da İl/İlçe Müdürlüklerinin yapmış olduğu iş ve işlemlerin takibinden sorumludur.
- 28) Tarım ve Orman İl ve İlçe Müdürlükleri; üretilen arı, arı ürünleri, arıcılıkla ilgili her türlü petek, kovan ve arıcılık malzemelerini arıcılık konusunda yetişmiş elemanlarca kontrol etmeye ve rapor tanzim etmeye yetkilidir.
- 29) Meskûn mahal ve mücavir alan sınırları içinde arı konaklatılmasında ortaya çıkan itilafların giderilmesinde İl/İlçe Müdürlükleri yetkilidir.
- 30) Köy ve Mahalle Muhtarlıkları bu talimatı halkın rahatlıkla görebileceği yerlerde en az 15 gün süre ile ilan edecek ve ilan tutanaklarını muhtarlıkta muhafaza ederek, gerekli kontrol ve incelemelerde görevlilere ibraz edeceklerdir.
- 31) Valiliğimizce alınan ve yukarıda belirtilen tedbirlere riayet etmeyenler hakkında hareketleri ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun ilgili maddelerine göre işlem yapılacaktır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Tarımsal Desteklemeler Kapsamında Uyulması Gereken Esaslar

Madde 20

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığının İl/İlçe Müdürlüklerince önceden hazırlanacak program Köy/Mahalle Muhtarlıklarına tebliğ edilecektir.
- 2) Olumsuz hava koşulları, teknik personel yetersizliği gibi nedenlerden dolayı programda olabilecek muhtemel değişiklikler sonrası Tarım ve Orman Bakanlığının İl/İlçe Müdürlüklerinin belirleyeceği yeni çalışma tarihi çerçevesinde tespitler yapılacaktır. Köy/Mahalle Muhtarlıkları bu programa riayet etmek, gerekli tedbir ve önlemlerini almak ve teknik ekibe yardımcı olmakla yükümlüdürler.
- 3) Köy/Mahallelerde yapılacak tespit gününü en az bir gün önceden bütün çiftçilerin duyacağı şekilde ilan etmek Köy/Mahalle Muhtarların görevidir.
- 4) Tespit çalışmalarının doğru ve eksiksiz yapılabilmesi için çiftçiler arazilerinin başında bulunmak ve tespit ettirmekle yükümlüdürler.
- 5) Arazi sahipleri arazilerinin başında bulunmazlarsa Muhtarların görevlendireceği bilirkişilerin beyanları doğrultusunda yapılacak tespitler esas alınacak olup, Çiftçilerimizin sonradan tespitlere yönelik itirazları (tarlamanın tespiti yapılmamış, yem bitkisi ektiğim halde yem bitkisi yazılmamış, tarlamı başkası kendisi için tespit ettirmiş vb. gibi) dikkate alınmayacaktır.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Askeri Yasak Bölgeler İçin Uyulması Gereken Esaslar

Madde 21

- 1) Ardahan Garnizonu sınırları içerisinde yer alan ve 2565 sayılı 1'inci ve 2'inci Askeri Yasak Bölge Kanunu kapsamında 1'inci ve 2'nci Askeri Yasak Bölge kısıtlaması bulunan Kışla, çok maksatlı eğitim alanları ve mayınlı arazilere sivil vatandaşların ve hayvan sürülerinin can ve mal güvenliğinin tehlikeye düşmemesi için, sınır hattına 30 ila 100 m yaklaşmamaları

- gerekmektedir. Söz konusu 1'inci ve 2'nci Askeri Yasak Bölgeleri ihlal edenler hakkında ilgili Askeri kurumunca gerekli yasal işlem yapılabileceği vatandaşlara bildirilir.
- 2) 1'inci ve 2'inci Askeri Yasak bölge ile Askeri güvenlik Bölgesi Kısıtlaması olan alanlar veya kısıtlama getirilecek alanlar, ilgili Komutanlık tarafından, ilgili Köy/Mahalle Muhtarlığına, Köy/Mahalle Muhtarlığı da köy halkına tebliğ edecektir.
 - 3) Asayişe yönelik olaylarda Tarım ve Orman Bakanlığının İl/İlçe Müdürlükleri ile Köy/Mahalle Muhtarlıkları gerektiğinde mahalli güvenlik birimlerini haberdar edecekler ve gerekli bilgi ve belgeleri güvenlik birimlerine ileteceklerdir.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sonuç

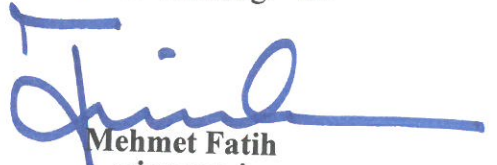
Yukarıda açıklanan emirlere uymayanlar hakkında başka bir kanunda Özel Hüküm olmamak kaydıyla ilgili maddelerdeki yasal yaptırımlar dışında 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C ve 66. Maddeleri delaletiyle 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. Maddesi gereğince "Emre aykırı davranış" 40. Maddesi gereğince "Kimlik bildirmeme", 41. Maddesi gereğince "Çevreyi Kirletme", 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri gereği, "görevi yaptırmamak için direnme" suçundan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 265. Maddesi gereğince işlem yapılacaktır. Ayrıca görevini kötüye kullanan Muhtarlar ve diğer Kamu Görevlileri hakkında da 442 sayılı Köy Kanunu 4483 sayılı Memurlar Ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanun ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre Valilik ve Kaymakamlıklarca gerekli işlemler yapılacaktır.

Belediye sınırları içerisindeki yerleşim birimlerine İl/İlçe Emniyet Müdürlüğünce, Belediye sınırları haricindeki yerleşim birimlerine ise İl/İlçe Jandarma Komutanlıkları tarafında emir alındıktan itibaren 15 gün içerisinde Köy/Mahalle Muhtarlarına tebliğ edilecek, Köy/Mahalle muhtarları tarafından köy/mahalle halkına ve köy çobanlarına bu doğrultuda gerekli ilan ve/veya tebliğ yapılacak, düzenlenecek ilan tutanaklarından bir örneği ilgili Jandarma Komutanlıklarına veya Emniyet Müdürlüklerine teslim edilecektir. 2026/01 sayılı Valilik Genel Emri yürürlük süresince ilgili yerleşim yeri Muhtarları tarafından o Köy veya Mahalle halkı tarafından istenildiğinde görülebilecek bir yerde (köy evi, muhtarlık, cami vb.) sürekli olarak askıda kalacak ve isteyenlere çoğaltılıp verilebilecektir. Ayrıca kiralama sonucu ilgili yeri kiralayan kiracılara bu Genel Emir sözleşmeden hemen sonra İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından tebliğ edilecek ve tebliğ edildiğine dair tutanak altına alınacaktır.

Valilik Genel Emri 2026/01'nin Mera, Yaylak ve Otlaklıyerler ile ilgili bu Genel Emirde belirtilmeyen hususlarla ilgili kararlarda, 4342 sayılı Mera Mevzuatı ve ilgili Mevzuatlar esas alınacaktır.

Yeni dönemin Valilik Genel Emri çıkıp, tebliğ edilene kadar bir önceki yılın Valilik Genel Emri hükümleri uygulanacaktır.

Yukarıda açıklanan emirler doğrultusunda hareket edilmesini ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini önemle arz ve rica ederim.

Mehmet Fatih
ÇİÇEKLİ
Vali

10./02/2026 İl Tarım ve Orman Müdür V.

: Harun AKILLI

10./02/2026 Vali Yardımcısı

: Semih CEMBEKLİ